

عصر جمعه

۹۵/۲/۲۴

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.»

امام خمینی (ره)

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

**آزمون ورودی دوره‌های کارشناسی ارشد دانشگاه باقر العلوم (ع)
سال ۱۳۹۵**

**رشته‌های: تاریخ - تاریخ اسلام (کد ۵۸۱) - تاریخ گرایش تاریخ ایران
اسلامی (کد ۵۸۲)**

شماره داوطلبی:

نام و نام خانوادگی داوطلب:

مدت پاسخگویی: ۱۵۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۱۵۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	فقه	۲۰	۱	۲۰
۲	اصول	۲۰	۲۱	۴۰
۳	عقاید	۲۰	۴۱	۶۰
۴	عربی	۱۰	۶۱	۷۰
۵	تاریخ ایران باستان	۲۰	۷۱	۹۰
۶	تاریخ اسلام	۲۰	۹۱	۱۱۰
۷	تاریخ ایران دوره اسلامی	۲۰	۱۱۱	۱۳۰
۸	زبان انگلیسی	۲۰	۱۳۱	۱۵۰

این آزمون نمره منفی دارد.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و ...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با متخلفین برابر مقررات رفتار می‌شود.

- ۱- اگر نماز آیات و یومیه هر دو بر مکلف واجب شد، وظیفه‌اش کدام است؟
 - (۱) نماز یومیه مطلقاً مقدم است.
 - (۲) نماز آیات مطلقاً مقدم است.
 - (۳) هر کدام را خواست مقدم می‌دارد مگر آنکه وقت یکی مضیق باشد و اگر هر دو مضیق باشد نماز یومیه مقدم است.
 - (۴) در صورت سعه وقت، نماز یومیه را مقدم می‌دارد و در صورت مضیق بودن همان که وقتش تنگ است.
- ۲- اگر مسافری که قصر بر او واجب است لکن او جاهل به حکم است روزه بگیرد، روزه‌اش چه حکمی دارد؟
 - (۱) روزه‌اش صحیح است و اعاده ندارد.
 - (۲) روزه‌اش باطل است و باید اعاده نماید.
 - (۳) روزه‌اش صحیح است لکن باید فدیة دهد.
 - (۴) روزه‌اش باطل است و قضاء و کفاره دارد.
- ۳- اگر مسافر قبل از زوال ظهر به وطن برسد و یا مریض قبل الزوال سالم گردد و چیزی نخورده باشند، حکم روزه آنان چه وضعی پیدا می‌کند؟
 - (۱) روزه هیچ‌یک مجزی نیست.
 - (۲) روزه هر دو مجزی است.
 - (۳) روزه مسافر مجزی و روزه مریض مجزی نیست.
 - (۴) مستحب است امساک را ادامه دهد و قضاء نماید.
- ۴- شیاع چیست؟
 - (۱) اخبار ظن آور در رؤیت هلال که بیش از دو نفر باشد.
 - (۲) اینکه همواره ماه شعبان را ناقص و ماه رمضان را تام تلقی نماییم.
 - (۳) گذشت سی روز از ماه قمری شعبان که سبب قطع به حلول رمضان است.
 - (۴) اخبار جماعتی به رؤیت هلال و حلول رمضان به گونه‌ای که اطمینان آور باشد.
- ۵- آیا روزه بر مسکران واجب و صحیح است؟
 - (۱) واجب نیست.
 - (۲) واجب است و صحیح است.
 - (۳) واجب است اما صحیح نیست.
 - (۴) واجب است و کفاره دارد و صحیح است.
- ۶- کدام یک از موارد چهارگانه زیر متعلق زکات است؟
 - (۱) گندم - جو - خرما - کشمش
 - (۲) گندم - برنج - ذرت - خرما
 - (۳) گندم - جو - برنج - ذرت
 - (۴) کشمش - برنج - ذرت - خرما
- ۷- نماز خوف در کدام مورد است؟
 - (۱) نماز مقصور در سفر و به صورت فرادی است.
 - (۲) نماز مقصور در سفر و به صورت جماعت است.
 - (۳) نماز مقصور در سفر یا حضر، جماعت یا فرادی است.
 - (۴) نماز مقصور در سفر و حضر و به صورت جماعت و در دو گروه است.
- ۸- وضعیت خطبه‌ها در صلاة الجمعة و صلاة العیدین به ترتیب کدام است؟
 - (۱) دو خطبه قبل الصلوة - دو خطبه قبل الصلوة
 - (۲) دو خطبه قبل الصلوة - دو خطبه بعد الصلوة
 - (۳) دو خطبه بعد الصلوة - دو خطبه بعد الصلوة
 - (۴) دو خطبه بعد الصلوة - دو خطبه قبل الصلوة

- ۹- سجده بر چه مواردی صحیح است؟
 (۱) بر معادن - رمل - گیاهان
 (۲) بر قطن - کتان - معادن
 (۳) بر معادن - بر قرطاس متخذ من النبات - بر قرطاس مکتوب
 (۴) بر قرطاس المتخذ من النبات - بر حجر - کتان
- ۱۰- وقت نماز ظهرین و نماز مغرب به ترتیب تا چه زمانی امتداد دارد؟
 (۱) تا غروب آفتاب - تا ذهاب حمرة مغربیه
 (۲) تا اذان مغرب - تا ذهاب حمرة مشرقیه
 (۳) تا غروب آفتاب - تا ذهاب حمرة مشرقیه
 (۴) تا زوال سایه شاخص - تا ذهاب حمرة مغربیه
- ۱۱- تیمم بر معادن و رمل به ترتیب کدام است؟
 (۱) جائز است - جائز است.
 (۲) جائز نیست - مکروه است.
 (۳) جائز نیست - جائز نیست.
 (۴) جائز است - مستحب است.
- ۱۲- در غلات اربع اگر هم با دلو و هم با آب باران آبیاری شوند و از نظر نفع و عدد هم یکسان باشند، زکات آن‌ها به چه نسبت خواهد بود؟
 (۱) العشر (۲) ثلث العشر (۳) نصف العشر (۴) ثلاثة ارباع العشر
- ۱۳- در مصرف زکات، آیا عدالت مستحق شرط پرداخت است؟
 (۱) عدالت مطلقاً شرط نیست.
 (۲) عدالت در همه موارد شرط است.
 (۳) در غارمین و تألیف قلوب عدالت شرط نیست. (۴) غیر از مؤلفه قلوب، در باقی موارد، عدالت شرط است.
- ۱۴- اگر بیماری کسی که در ماه رمضان سبب افطار او بوده است، تا رمضان دیگر ادامه یابد، حکم روزه‌های وی کدام است؟
 (۱) قضا دارد اما کفاره ندارد.
 (۲) قضا ندارد و فدیة هم ندارد.
 (۳) قضا دارد ولی فدیة ندارد.
 (۴) روزه‌های آن سال قضاء ندارد اما به میزان یک مد طعام به ازاء هر روز باید فدیة دهد.
- ۱۵- روزه در ایام تشریق بر چه کسی حرام است؟
 (۱) مطلقاً حرام است.
 (۲) بر کسی که در منا هم نباشد حرام است.
 (۳) کسی که در منا باشد (ناسک یا غیرناسک در حج یا عمره)
 (۴) فقط بر کسی که ناسک و در منا است حرام است.
- ۱۶- در معاملات آیا تقدم ایجاب بر قبول شرط است؟
 (۱) شرط صحت معامله است.
 (۲) شرط نیست هر چند بهتر است.
 (۳) استصحاب عدم انتقال مالکیت عدم تقدم را می‌رساند.
 (۴) ایجاب باید مقدم باشد والا حکم معاطاة را دارد.

- ۱۷- اگر اجازه در بیع کاشف باشد، نماء مبیع و ثمن در فاصله میان عقد و رضایت به چه کسی تعلق دارد؟
- (۱) هر دو نماء از آن مشتری است.
 - (۲) هر دو نماء از آن بایع است.
 - (۳) نماء بیع از آن مشتری و نماء ثمن از آن بایع است.
 - (۴) نماء مبیع از آن بایع و نماء ثمن از آن مشتری است.
- ۱۸- خرید دو کالا در یک معامله به گونه‌ای که یکی از آن دو متعلق به شخص دیگری باشد موجب چه نوع خیار است؟
- (۱) خیار تبعض صفقه (۲) خیار تعذر تسلیم (۳) خیار شرکت (۴) خیار غبن
- ۱۹- معامله‌ای که ثمن و مثن در ذمه باشد چه نام دارد و حکمش چیست؟
- (۱) بیع الکالی بالکالی - صحیح است.
 - (۲) بیع الکالی بالکالی - باطل است.
 - (۳) بیع السلم - باطل است.
 - (۴) بیع السلم - صحیح است.
- ۲۰- اگر در حیوان مورد معامله، قبل از قبض عیبی به وجود آید، تکلیف مشتری چه خواهد بود؟
- (۱) مشتری می‌تواند آن را برگرداند و یا ارش بگیرد. (۲) بایع ضامن نیست و معامله تمام است.
 - (۳) مشتری می‌تواند ارش بگیرد. (۴) مشتری می‌تواند آن را برگرداند.

اصول:

- ۲۱- قیاس در اصطلاح علم اصول، معادل چه اصطلاحی در علم منطق است؟
- (۱) تمثیل (۲) برهان (۳) استقراء تام (۴) استقراء ناقص
- ۲۲- دیدگاه مرحوم مظفر در باب تبعیدی و توصلی کدام است؟
- (۱) اصالت البرائة اقتضای تبعیدی بودن واجبات دارد.
 - (۲) اطلاق مقامی اقتضای توصلی بودن واجبات دارد.
 - (۳) اصل در واجبات توصلی بودن آنها است مگر آنکه دلیلی بر تبعیدی بیاید.
 - (۴) اصل در واجبات تبعیدی بودن آنها است مگر آنکه دلیلی بر توصلی اقامه گردد.
- ۲۳- تراحم و تعارض به ترتیب کدامند؟
- (۱) دلالت وضعی بر نفی حکم دیگر - دلالت التزامی بر نفی حکم دیگر
 - (۲) امتناع اجتماع حکمین در مقام امتثال - امتناع اجتماع حکمین در مقام تحقق
 - (۳) دلالت التزامی بر نفی حکم دیگر - دلالت وضعی بر نفی حکم دیگر
 - (۴) امتناع اجتماع حکمین در مقام تحقق - امتناع اجتماع حکمین در مقام امتثال
- ۲۴- نسبت دلیل اماره بر ادله برائت و احتیاط و تخییر کدام است؟
- (۱) تخصیص (۲) حکومت (۳) تخصص (۴) ورود
- ۲۵- کدام مورد، موضوع بحث در اصول عملی است؟
- (۱) شک در شبهات حکمیه
 - (۲) شک در شبهات موضوعیه
 - (۳) شک در موضوع حکم واقعی
 - (۴) شک قبل الفحص عن الادله
- ۲۶- دلالت الفاظ بر معانی، شامل کدام دلالت است؟
- (۱) ذاتی (۲) طبیعی (۳) عقلی (۴) وضعی

- ۲۷- نزاع اصولیین، در کدام یک از اقسام زیر است؟
 (۱) وقوع وضع خاص موضوع له عام
 (۲) وقوع وضع عام موضوع له خاص
 (۳) امکان وضع عام موضوع له خاص
 (۴) امکان وضع خاص، موضوع له خاص
- ۲۸- دلیل اجتهادی و دلیل فقهاتی به ترتیب کدام‌اند؟
 (۱) حکم ظاهری، حکم واقعی
 (۲) حکم ثانوی، حکم واقعی
 (۳) حکم واقعی، حکم ظاهری
 (۴) حکم ثانوی، حکم ظاهری
- ۲۹- بین دو عبارت ... اذا شککت فابن علی الاکثر و «لا شک لکثیر الشک» چه رابطه‌ای برقرار است؟
 (۱) ورود (۲) حکومت (۳) تخصیص (۴) تخصص
- ۳۰- حجیت قیاس منصوص العله و قیاس اولویت، از چه جهت است؟
 (۱) چون مفید علم است.
 (۲) چون مفید ظن معتبر است.
 (۳) چون دارای ملازمات عقلیه است.
 (۴) چون مشمول ادله حجیت ظهورات است.
- ۳۱- کدام یک از اقسام شهرت، از مرحجات باب تعارض است؟
 (۱) عملی (۲) فتوایی (۳) روایی (۴) عملی یا علم به استناد آن
- ۳۲- موضوع علم اصول چیست؟
 (۱) ادله اربعه (۲) معرف و حجت
 (۳) ادله اربعه و قیاس و استحسان (۴) ادله در طریق استنباط حکم شرعی
- ۳۳- دلیل حجیت قول لغوی، چیست؟
 (۱) اجماع (۲) حکم عقل (۳) بناء العقلاء (۴) سیره متشرعه
- ۳۴- نظر مرحوم مظفر درباره صحیحی و اعمی چیست و ثمره آن درباره اعمی کدام است؟
 (۱) اعمی است و ثمره آن جواز تمسک به اصالة الاطلاق است.
 (۲) صحیحی است و ثمره آن جواز تمسک به اصالة الاطلاق است.
 (۳) اعمی است و ثمره آن عدم جواز تمسک به اصالة الاطلاق است.
 (۴) صحیحی است و ثمره آن عدم جواز تمسک به اصالة الاطلاق است.
- ۳۵- کدام گزینه صحیح است؟
 (۱) صیغة الامر موضوعة للفور
 (۲) صیغة الامر موضوعة للتراخی
 (۳) صیغة الامر غیر موضوعة لالفور و لا للتراخی و لا للاعم منهما
 (۴) صیغة الامر موضوعة للفور و التراخی علی وجه الاشتراک اللفظی
- ۳۶- حج و صلوات به ترتیب در مقایسه با قطع مسافت و ساتر کدام‌اند؟
 (۱) واجب مطلق - واجب مطلق
 (۲) واجب مشروط - واجب مطلق
 (۳) واجب مطلق - واجب مشروط
 (۴) واجب مشروط - واجب مشروط

۳۷- آیا استعمال عام در مخصص مجاز است؟

(۱) بلی - مجاز است مطلقاً

(۲) خیر، حقیقت است مطلقاً

(۳) در مخصص منفصل حقیقت است در مخصص متصل مجاز

(۴) در مخصص متصل حقیقت است در مخصص منفصل مجاز

۳۸- در مخصص متصل کدام گزینه صحیح است؟

(۱) اجمال مخصص سرایت به عام می‌کند، هر تمسک به اصالة العموم ممکن نیست.

(۲) اجمال مخصص سرایت به عام نمی‌کند و می‌توان به اصالة العلوم تمسک نمود.

(۳) در دوران بین اقل و اکثر اجمال عام سرایت می‌کند اما در متباینین سرایت نمی‌کند.

(۴) در دوران بین اقل و اکثر اجمال عام سرایت نمی‌کند اما در متباینین اجمال عام سرایت می‌کند.

۳۹- معنای محل نزاع در حسن و قبح و رأی اشاعره کدام است؟

(۱) مراد ملائمت و منافرت افعال با نفس است و اشاعره منکر عقلی بودن آن هستند.

(۲) مراد کمال و نقص در افعال اختیاری است و اشاعره قایل به عقلی بودن آن هستند.

(۳) مراد مدح و ذم در افعال اختیاری است و اشاعره منکر ادراک عقل در استحقاق مدح و ذم افعال اند.

(۴) مراد ملائمت و منافرت افعال با نفس است و اشاعره قایل به عقلی بودن آن هستند.

۴۰- معنای اصطلاحی «حجت» در علم اصول کدام است؟

(۱) کل شیئی یصلح ان یحتج به علی‌الغیر

(۲) کل شیئی قطع عذر الحضم و یبطله

(۳) کل شیئی یثبت متعلقه و لا یبلغ درجه القطع

(۴) کل ما یتألف من قضایا تنتج مطلوباً

عقاید:

۴۱- تفسیر صحیح معاد جسمانی کدام است؟

(۱) تعلق روح جدید در قالب بدنی نوین

(۲) زنده شدن انسان‌ها در قیامت کبری

(۳) بازگشت روح انسان به هیئت اولیه و بدن خود در قیامت

(۴) بازگشت هر موجود و از جمله انسان به اصل و واقعیت خویش

۴۲- کدام عبارت صحیح است؟

(۱) قدر متأخر از قضاء است، قضاء متغیر و قدر حتمی است.

(۲) قضاء متأخر از قدر است، قضاء متغیر و مختلف و قدر واحد و حتمی است.

(۳) قدر متأخر از قضاء است، قضاء واحد و حتمی است و قدر متغیر و مختلف است.

(۴) قضاء متأخر از قدر است، قضاء واحد و حتمی است و قدر متفاوت و مختلف و قابل تغییر است.

۴۳- قوه قدسیه در امام معصوم به کدام معنا است؟

(۱) نیرویی جهت تصرف در کائنات است.

(۲) کمال برتر از جهت اراده خیرات است.

(۳) استعداد رشد اخلاقی و تقرب الهی است.

(۴) قوه الهام در اعلی درجه برای دریافت معلومات است.

- ۴۴- درباره عصمت امام، اعتقاد بر کدام مورد است؟
 (۱) همانند پیامبر از گناه و سهو و خطا و نسیان دورند.
 (۲) از زمان بلوغ گناه نمی‌کنند ولیکن بعد الامامه از خطا نیز دورند.
 (۳) از گناهان ظاهر و باطن دور ولیکن سهو و خطا و نسیان در آنان ممکن است.
 (۴) از هرگونه گناه و خطا از طفولیت تا رحلت برکنارند اما جازز سهو و النسیان‌اند.
- ۴۵- نسبت میان امام و نبی کدام مورد است؟
 (۱) تباین است، یا امام و یا نبی است.
 (۲) عموم و خصوص من وجه است که گاه در یک شخص قابل جمع است.
 (۳) عموم و خصوص مطلق است، هر نبی امام است و لاکس
 (۴) عموم و خصوص مطلق است، هر امام نبی است و لاکس
- ۴۶- مراد از واژه عهد در آیه ولاینال عهدی الظالمین، کدام است؟
 (۱) نبوت (۲) امامت (۳) پیمان در عالم ذر (۴) عهد الهی همه انسان‌ها
- ۴۷- چه گروهی نافین بعثت انبیاء هستند؟
 (۱) حشویه (۲) مرجئه (۳) واقفیه (۴) براهمه
- ۴۸- صفات جمال و جلال خداوند به ترتیب کدام‌اند؟
 (۱) صفات سلبی و ثبوتی خداوند
 (۲) صفات ثبوتی و سلبی خداوند
 (۳) صفات فعلی و صفات ذاتی الهی
 (۴) صفات حاکی از زیبایی و صفات حاکی از رفعت او
- ۴۹- کدام عبارت صحیح است؟
 (۱) محبت به اهل بیت عبارت از تمسک به آنان است.
 (۲) تمسک به اهل بیت واجب و محبت به آنان مستحب است.
 (۳) محبت به اهل بیت علاوه بر وجوب تمسک به آن‌ها واجب است.
 (۴) اعتقاد به محبت اهل بیت ضروری دین و عدم آن سبب خروج از اسلام است.
- ۵۰- صفات ثبوتیه اضافیه الهی کدام است؟
 (۱) صفات ذاتی حقیقی که زائد بر فعل اویند.
 (۲) صفات ثبوتی و جمالی که منتزع از ذات الهی‌اند.
 (۳) صفات سلبی الهی که از مقام ذات انتزاع می‌شوند.
 (۴) صفات اعتباری که از مقام فعل الهی انتزاع می‌گردند.
- ۵۱- صفت عدل الهی، کدام است؟
 (۱) التسویه بین الناس و عدم التبعیض بینهم (۲) اتقان الفعل و استحکامه مشتمل علی المصلحة
 (۳) تنزیه الباری عن فعل القبیح و الاخلال بالواجب (۴) تناسب اجزاء الافعال و استوائها و اعتدالها
- ۵۲- چه نسبتی میان صفت عدل و صفت حکمت الهی برقرار است؟
 (۱) تساوی، عدل همان حکمت است.
 (۲) عموم و خصوص مطلق، حکمت اعم مطلق است.
 (۳) عموم و خصوص مطلق، عدل اعم مطلق است.
 (۴) عموم و خصوص من وجه، فقط در باب افعال الهی مشترک‌اند.

- ۵۳- عبارت «و لانتفائهما مطلقاً لو ثبتا شرعاً» اشاره به کدام مورد است؟
- (۱) دلیلی بر اعتبار حسن و قبح عقلی
 - (۲) دلیلی بر شرعی بودن حسن و قبح افعال
 - (۳) اگر شرع نباشد حسن و قبح عقل هم منتفی است.
 - (۴) اگر دلیل شرع معتبر نباشد راهی برای فهم حسن و قبح نیست.
- ۵۴- کدام مورد، به ترتیب از مراتب توحید مورد انکار معتزله و اشاعره است؟
- (۱) توحید افعالی و توحید صفاتی
 - (۲) توحید در صفات و توحید در افعال
 - (۳) توحید در صفات و توحید در عبارت
 - (۴) توحید در عبارت و توحید در صفات
- ۵۵- در بحث صفات خداوند، کدام عبارت صحیح است؟
- (۱) صفات ذاتی عین ذات خداوند است و هر یک از آن‌ها عین دیگری است.
 - (۲) صفات ذاتی و صفات فعلی عین ذات‌اند و هر یک از آنها عین دیگری است.
 - (۳) صفات ذات خداوند همه به معنای واحدند و عین صفات فعلی اویند.
 - (۴) صفات ذاتی برگشت به وجوب وجود و صفات فعلی برگشت به خالقیت او دارد.
- ۵۶- راه اثبات معاد جسمانی کدام است؟
- (۱) ضرورت عقلی
 - (۲) ضرورت عقلی و شرعی
 - (۳) امکان عقلی و اخبار شرعی
 - (۴) ضرورت شرعی بدون تجویز عقل
- ۵۷- تعبیر «صرفه» در چه موردی مطرح شده و معنای آن کدام است؟
- (۱) در عالم قیامت، دگرگونی‌های عظیمی رخ می‌دهد.
 - (۲) در عالم دنیا، گروهی که به بطالت، عمر خود را صرف کرده‌اند، در قیامت نیز معاقبند.
 - (۳) در مورد عصمت پیامبران است که خداوند انبیاء را از ارتکاب گناه منصرف می‌کند.
 - (۴) در مورد اعجاز قرآن است که خداوند عرب را از معارضه به قرآن منع کرده است.
- ۵۸- توحید در خالقیت و ربوبیت جزء کدام یک از اقسام توحید است؟
- (۱) افعالی
 - (۲) تشریحی
 - (۳) صفاتی
 - (۴) در استعانت
- ۵۹- تعریف حیات در صفات الهی کدام است؟
- (۱) المرید الفعال
 - (۲) الدراک الفعال
 - (۳) الباقي الفاعل
 - (۴) فاعل الافعال
- ۶۰- دیدگاه زیدیه درباره راه تعیین امام کدام است؟
- (۱) نص و یا میراث
 - (۲) نص و یا قیام به سیف
 - (۳) نص و یا دعوت به خویشتن
 - (۴) انتخاب اهل حل و عقد و یا قیام به سیف

■ ■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقُّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ التَّعْرِيبِ أَوْ الْمَفْهُومِ (٦١ - ٦٨)

٦١- ﴿قَدَرْنَا فِيهَا السَّيْرَ، سَيَّرُوا فِيهَا لِيَالِي وَ أَيَّامًا آمِنِينَ﴾:

- ١) در آن سیر و سفری مقرر کردیم تا شب‌ها و روزها با امنیت کامل به سیر و سفر پردازید!
- ٢) در آن سیر کردن و مسافرت را مقدر ساختیم، تا بتوانید شبانه‌روز در سیر و سفر باشید!
- ٣) سیر و سفر را در آن مقرر داشتیم، شب‌هایی و روزهایی با امن و امان در آن سیر و سفر کنید!
- ٤) سیر کردن و سفر را برای آن مقدر کردیم، شب‌ها و روزها را در آن سفر کنید در حالی که در امان هستید!

٦٢- «إِنَّ مَا سَأَلُوا مِنْ مَعَاوَنَتِهِمْ، لَا سَبِيلَ لَهُمْ إِلَيْهِ إِلَّا بِزَوَالِ الْخَوْفِ عَنْهُمْ!»:

- ١) معاونتشان را کسی درخواست نکرد، در حالی که چاره‌ای جز این نداشتند که ترس و بیم را از دل‌های خود بزدایند!
- ٢) هیچ مساعدتی از آنان خواسته نشد، تا راهی برای خود بجویند، لذا ناچار شدند ابتدا ترس و بیم را از دل خویش بزدایند!
- ٣) همانا آنچه از یاری کردن از آنها خواسته می‌شد، راهی برای انجام دادن آن نداشتند، جز از طریق زایل شدن ترس از آنان!
- ٤) آنچه در مورد همکاری‌شان از آنان درخواست شده، هیچ راهی برای انجام دادن آن ندارند مگر با زودده شدن ترس از آنان!

٦٣- «إِنَّهُمْ افْتَرَقُوا عَلَى أَرْبَعَةِ أَضْرِبٍ، وَ هُمْ كَانُوا قَبْلَ عَلَى رَأْيٍ وَاحِدٍ لَا يَخْتَلِفُونَ إِلَّا فِي الشَّيْءِ الشَّاذِّ!»:

- ١) آنان به چهار گروه تقسیم شدند، در حالی که قبل از این بر یک نظر بودند و جز در امر بسیار نادر اختلافی نداشتند!
- ٢) همانا آنها به چهار شعبه تقسیم شدند، و حال اینکه قبلاً فقط یک‌راه را طی می‌کردند و اختلافی نداشتند مگر در اموری اندک!
- ٣) همانا آنان به چهار طریق رفتند، و حال اینکه پیشتر فقط در اموری شاذ اختلاف داشتند و در بقیه مسائل اختلافی بین آنها نبود!

- ٤) آنها متفرق شدند و به چهار گروه تقسیم شدند، در حالیکه پیش‌ازاین بیش از یک نظر نداشتند و اختلافشان بسیار اندک بود!

٦٤- «كَانَتِ الْمَدِينَةُ قَدْ حُوصِرَتْ نَحْوًا مِنْ خَمْسِ سِنَوَاتٍ بَدَأَتْ لِسَبْعِ خَلُونٍ مِنْ شَهْرِ جَمَادَى الثَّانِيَةِ سَنَةِ اثْنَتَيْنِ وَ أَرْبَعِينَ بَعْدَ الْمَائَتَيْنِ!»:

- ١) مدینه حدوداً پنج سال در حصار بود که آغاز آن روز هفتم جمادی دوم سال ٢٢٤ بوده است!
- ٢) از روز هفتم ماه جمادی آخره سال ٢٤٢ محاصره شهر را شروع کردند که به مدت پنج سال به طول انجامید!
- ٣) وقتی هفت روز از ماه جمادی ثانیه ٢٢٤ گذشته بود مدینه را در حصار آوردند که مدت آن پنج سال بوده است!
- ٤) شهر در حدود پنج سال در محاصره بود و محاصره وقتی شروع شد که هفت روز از ماه جمادی ثانیه سال ٢٤٢ گذشته بود!

۶۵- « لما وصل كتابه إلى الأمير مرقه و كتب على ظهر قطعة منه: ﴿ ارجع إليهم فلنأتينهم بجنود لا قبل لهم بها... ﴾! الجواب ما ترى لا ما تسمع! »:

- ۱) چون نامه به امیر رسید آن را قطعه‌قطعه کرد و بر تکه‌ای کاغذ نوشت: به نزد آنان برگرد و بگو لشکریانی بر آنها خواهیم فرستاد که در برابرشان مقاومت نتوانند بکنند...! جواب همان است که دیدی نه آنچه شنیده‌ای!
- ۲) آنگاه که نامه به امیر رسید و آن را پاره‌پاره کرد، بر پشت یکی از پاره‌ها نوشت: پیش آنان درآی و بگو ارتشی به سوی آنها گسیل خواهیم داشت که توان پایداری در برابر آن را نداشته باشند...! جواب را باید دید نه اینکه شنید!
- ۳) وقتی نامه‌اش به امیر رسید و آن را قطعه‌قطعه کرد، بر پشت قطعه کاغذی نوشت: به سمت آنها برگرد و بگو سپاهی بر آنها فرود خواهیم آورد که در برابر آن نتوانند مقاومت کنند...! پاسخ ما همان است که دیدی نه آن که شنیدی!
- ۴) هنگامی که نامه‌اش به امیر رسید آن را پاره‌پاره کرد و بر پشت قطعه‌ای از آن نوشت: به سوی آنان بازگرد و بگو سپاهانی بر آنها خواهیم فرستاد که تاب مقاومت در برابرشان نداشته باشند...! پاسخ آن چیزی است که می‌بینی نه آن چیزی که می‌شنوی!

۶۶- « فرزندم؛ تا وقتی از خود موعظه کننده‌ای داشته باشی و محاسبه شدن دل مشغولی تو باشد، در خیر و برکت خواهی بود! »: یا بنی...

- ۱) لن تزال في خير و بركة ما كان لك واعظ من نفسك و ما كانت المحاسبة من همتك!
 - ۲) ستكون في خير و بركة إلى أن تتخذ واعظاً من نفسك و إلى أن تفكر في محاسبة نفسك!
 - ۳) متى ما كان لك واعظ من داخلك و متى ما كانت محاسبة نفسك همتك سوف تكون في خير و بركة!
 - ۴) إلى أن يكون واعظ لك من داخلك و إلى أن المحاسبة تكون اهتمامك فلا تزال تبقى في الخير و البركة!
- ۶۷- « نظر من اینست که به خلع هر دو مبادرت ورزیم و موضوع را به مردم واگذار کنیم تا هرکه را بخواهند برای خود انتخاب کنند! »:

- ۱) أرى أن نبادر بخلعهما كليهما و ندع الأمر للناس يختارون لأنفسهم من أرادوا!
 - ۲) نظري أن نبادر بخلع الاثنين و نكل الأمر إلى الناس لينتخبون لهم الذي أرادوا!
 - ۳) رأيت أن نقدم بخلع كلاهما و نجعل المسألة بين الناس لينتخبوا لنفسهم من يريدون!
 - ۴) أنظر أن نقدم و نخلع الاثنين و نجعل المسألة ما بين الناس ليختاروا لهم الذين يريدون!
- ۶۸- « إن الإسكندر الذي اتفق المؤرخون على أنه ملك الدنيا، لم يملكها بسرعة، بل إنما ملكها في نحو عشر سنين، و أما التتر قد ملكوا أكثر المعمورة من الأرض في نحو سنة واحدة، و لم يبق أحد في البلاد التي لم يطرقوها إلا و هو خائف يتوقعهم و يترقب وصولهم إليه! ». عین الخطأ في المفهوم:
- ۱) قد احتلّ التتر أكثر بلاد الأرض في زمن لم يتعدّ السنة الواحدة!
 - ۲) كان أهالي البلاد في الخوف و الرعب من التتر قبل أن يداهموا بلادهم!
 - ۳) لم يستعجل الإسكندر في الاستيلاء على البلاد، بل احتلّها على مدى السنين!
 - ۴) قد استولى الخوف و الرعب على سكّان المعمورة بعد أن استولى التتر على بلادهم!

■ ■ عین الصحیح فی التشکیل (۶۹ و ۷۰)

۶۹- عین الصحیح:

- ۱) قال: إني هائرٌ لوائي ثلاثَ هزّاتٍ، فأما أوّلُ هزّةٍ،
- ۲) فليَبْرُضْهُ الرّجلُ بَعْدَها وَ لِيَقْضِ حَاجَتَهُ؛ وَ أمّا الثّانيةُ،
- ۳) فليَبْظُرِ الرّجلُ بَعْدَها إِلَى سِيفِهِ وَ لِيَتَهَيَّأ؛ وَ أمّا الثّالثةُ فإذا كانَتْ،
- ۴) فاحْمِلُوا وَ لا يَلْوِينُ أَحَدٌ عَلَيَّ أَحَدٍ. فَهَرَّ لُواؤُهُ ففَعَلُوا بما أَمَرَهُم!

۷۰- عین الخطأ:

- ۱) قال الرّجلُ: يا أميرَ المؤمنین! صدقتَ أنتَ وَ كذبتُ أنا،
- ۲) وَ لکنّ هذا العامِلَ الَّذي ارْتَضيتَ دينَهُ وَ أمانتَهُ، كيفَ حَصَصْتنا بِهِ،
- ۳) هذه السّنينَ الطّوالَ دُونَ البلادِ الّتي قد ألزمتكَ اللهُ مِنَ العِنايةِ بِأُمُورِها،
- ۴) مِثْلُ ما ألزمتكَ مِنَ العِنايةِ بِأُمُورِنا؟ فَاسْتَعْمِلُهُ عَلَيْهِم لِيَشْمَلُهُم مِثْلُ الَّذي شَمَلْنَا!

تاریخ ایران باستان:

۷۱- با روی کار آمدن سلسله جدید آشور در بابل، که پادشاه آن بخت نصر بود، با شکست دادن دولت عیلام، به کدام اقدام دست زد؟

- ۱) شهر شوش را تصرف و آن را آتش زد.
 - ۲) معابدی را که پادشاهان عیلام ساخته بودند با خاک یکسان کرد.
 - ۳) نام کشور عیلام به دستور وی از سالنامه‌های آشوری حذف گردید.
 - ۴) مجسمه ماردوک را که در اختیار عیلام بود فاتحانه به معبد خویش در بابل بازگردانید.
- ۷۲- آثار بقایای انسان ماقبل تاریخ، در حفاری غار تنگ پیده، در کدام ناحیه ایران کشف گردیده است؟
- ۱) در ناحیه سیلک کاشان
 - ۲) در دامنه‌های کوه الوند در همدان
 - ۳) در کوه‌های بختیاری در شمال شرقی شوشتر
 - ۴) در حفاری‌های باستانی شهر شوش

۷۳- کورش پس از پیروزی بر دولت ماد، در مورد شهر همدان کدام روش را در پیش گرفت؟

- ۱) این شهر همچنان به صورت پایتخت باقی ماند و اسناد خود را در آن مستقر ساخت
 - ۲) با سیاست زیرکانه خود فرهنگ‌های قدیم آن را مورد تهاجم قرار نداد.
 - ۳) برای امنیت این شهر به لیدی لشکرکشی کرد تا جلو حمله آنان را بگیرد.
 - ۴) با تسلیم محض و بلاشرط از کشتن مردم و غارت آن خودداری کرد.
- ۷۴- در دوره کدام پادشاه هخامشی، جنگ پلاته بین ایران و یونان که کشتی‌های ایران دچار حریق گردید روی داد؟
- ۱) داریوش
 - ۲) خشایارشا
 - ۳) کمبوجیه
 - ۴) اردشیر دوم

- ۷۵- پی‌آمد صلح اپامیه انتیوخوس سلوکی، با امپراتوری قدرتمند روم کدام است؟
 (۱) ارمنستان طبق این معاهده به دولت روم واگذار شد.
 (۲) شهر مقدونیه به شاهنشاهی سلوکی با شکست دادن رومیان، ملحق گردید.
 (۳) با از دست دادن متصرفات آسیای صغیر، خراجی هنگفت بر او تحمیل شد.
 (۴) رومیان با تصرف بین‌النهرین، حکومت استعماری مغرور، فاسد و قسی و بی‌ثمر را در این ناحیه مستقر نمودند.
- ۷۶- کدام مورد، به دوران حکومت بلاش اول از پادشاهان دولت اشکانی نسبت داده شده است؟
 (۱) برای نخستین بار سکه‌های این دوره، با الفبای پهلوی اشکانی ضرب شدند.
 (۲) شهر تیسفون در دست رومیان افتاد و دچار غارت و حریق گردید.
 (۳) ارمنستان به صورت ایالت رومی درآمد و توسط پادشاهی دست‌نشانده اداره گردید.
 (۴) در نتیجه صلح بین ایران و روم که نیم‌قرن دوام داشت، روابط پارت و ارمنستان مستحکم گردید.
- ۷۷- در دوره کدام یک از پادشاهان ساسانی، هنر نقش برجسته آن به اوج و عظمت خود رسید؟
 (۱) بهرام گور (۲) بهرام اول
 (۳) شاپور اول (۴) خسرو انوشیروان
- ۷۸- دیاکو سرکرده ماد به دلیل اتحاد با اورارتو که دولت آشور را با دشواری مواجه کرد، به کدام ناحیه، از طرف آشور تبعید گردید؟
 (۱) سوریه (۲) لودیه
 (۳) قفقاز (۴) آسیای صغیر
- ۷۹- هارپاگوس وزیر، چون فرمان پادشاه ماد، استیاگ را در قتل کودک نوزادی که نواده وی و در واقع کورش دوم هخامنشی بود اجرا نکرد، دچار کدام عقوبت گردید؟
 (۱) به دستور شاه ماد، تمام افراد خانواده وی قتل عام شدند.
 (۲) پس از کشتن وی بدن او را در دروازه شهر آویزان کردند.
 (۳) در ضیافتی استیاگ پدر را به خوردن گوشت پسرش واداشت.
 (۴) به فرمان شاه دست‌ها و زبان وی قطع گردید و سپس وی را در شهر گردانیدند.
- ۸۰- (اخوس) یا اردشیر سوم که بعد از پدرش بر تخت شاهی نشست، نخستین اقدام وی برای تثبیت موقعیت خود کدام بود؟
 (۱) با حمله به شهر صیدا و تصرف این شهر، آن را با مردمانش به آتش کشید.
 (۲) برای رهایی از هر دغدغهای تمام خویشان نزدیک خود را به قتل رساند.
 (۳) با کمک چریک‌های یونانی و بر اثر ضعف فرماندهی فرعون بر مصر غلبه یافت.
 (۴) به دستور وی تمام ساتراپ‌های شهرهای مختلف با خانواده‌هایشان کشته شدند.
- ۸۱- نتیجه‌ای که یونان از جهاد فیلیپ و اسکندر بر ضد دنیای هخامنشی، حاصل کرد، آن بود که دنیای هخامنشی توانست، کدام مورد را بر دولت روم تحمیل کند؟
 (۱) میترا خدای خود را در یک کسوت نیمه شرقی و نیمه یونانی بر آنان تحمیل کرد.
 (۲) در حقیقت جانشینان آنان به تدریج مقهور خدایان و آئین‌های شرقی شدند.
 (۳) حاصل ارتباط بین فرهنگ شرقی و یونانی تا حد زیادی به فرهنگ آن لطمه زد.
 (۴) فرهنگ هلنی که آنان در شهرهای مختلف به وجود آوردند با فرهنگ بومی نتوانست به نتیجه مطلوب منتهی شود.

- ۸۲- نتیجه قیام نرسی از پادشاهان ساسانی علیه قدرت کرتیر از برجسته‌ترین موبدان دوره وی، کدام است؟
 (۱) توجه به آئین مانویه آخرین ضربه را بر حیات تئوکراسی عهد بهرام و کرتیر وارد کرد
 (۲) به قدرت و تئوکراسی وی پایان داده شد و حتی در کتاب پهلوی دینکرت ذکری از او در آن کتاب نکردند.
 (۳) با احیاء سلطنت مقتدر هم روحانیان را برجای خود نشاند، و قدرت فئودال‌های بزرگ را محدود نمود.
 (۴) کسی را که مظهر تعصب بود و جز تعقیب و آزار مخالفان، عایدی برای آئین زرتشت نکرده بود برکنار کرد.
- ۸۳- در بین آتشگاه‌های بزرگ دوره ساسانیان، آتش روحانیان که آذر فرنبغ خوانده می‌شد در کدام شهر قرار داشت؟
 (۱) نیشابور (۲) تیسفون (۳) آذربایجان (۴) فارس
- ۸۴- یکی از مهم‌ترین اسنادی که راجع به تشکیلات ساسانی به دست آمده، کدام می‌باشد؟
 (۱) نامه تنسر به پادشاه طبرستان می‌باشد.
 (۲) کتاب آئین نامک که ابن مقفع آن را ترجمه کرده است.
 (۳) کتاب خوی نامگ که به خصال و اعمال پادشاهان اشاره کرده است.
 (۴) گاهنامک یا فهرست رجال ساسانی، که نام منصب بزرگان ایرانی ثبت شده است.
- ۸۵- مانی که در زمان نخستین پادشاه ساسانی به دعوت برخاست، به کدام دلیل خدای اعلی را زروان نامید؟
 (۱) می‌خواست موبدان زردشتی را از خود راضی سازد و مزاحم دعوت وی نشوند.
 (۲) می‌خواست گفتار خود را با اعتقاد زردشتیان زمان خویش موافق نماید.
 (۳) مزدیستان دوره ساسانی در خصوص آفرینش، بیشتر تابع عقاید زروانیه بودند.
 (۴) طرفداران و پیروان میترا برای زروان احترام قائل بودند و در مواردی وی را پرستش می‌کردند.
- ۸۶- کتاب پهلوی دینکرد که بعد از دوره ساسانیان تألیف شده است، مربوط به کدام مورد می‌باشد؟
 (۱) راجع به تعصب روحانیان زردشتی است، که هیچ دیناتی را در داخل کشور قبول نداشتند.
 (۲) مطالب در مورد تاج‌گذاری می‌باشد، که باید موبدان موبد تاج را بر سر پادشاه بگذارد.
 (۳) مطالب آن، خلاصه اعتقاد روحانیون عهد ساسانی، راجع به قدرت سلطنت است.
 (۴) مربوط به مخالفت روحانیان زردشتی با مهاجرین عیسوی است که دیانت مسیح اندکی در ایران رواج یافته بود.
- ۸۷- در بعضی از دوره‌های پادشاهان ساسانی، برگشتن از دین رسمی کشور چه نتایجی برای آن فرد داشت؟
 (۱) وی را از شهر بیرون رانده و در کوه‌ها رها می‌کردند.
 (۲) به دلیل حرمان از ارث، دولت وقت مقرری کمی در اختیار وی قرار می‌داد.
 (۳) وی متهم به جاسوسی به نفع رومیان می‌شد و از مردم پست به حساب می‌آمد.
 (۴) مرتد از حق مالکیت بی‌نصیب و املاک وی به نزدیک‌ترین خویشاوندانش می‌رسید.
- ۸۸- دوره بزرگ تمدن ادبی فلسفی ایران به نوشته محققان، با سلطنت کدام پادشاه ساسانی آغاز گردید؟
 (۱) قباد (۲) بهرام گور (۳) هرمز دوم (۴) خسرو انوشیروان
- ۸۹- موقعیت عیسویان در ایران، با جلوس خسرو پرویز بر تخت شاهی برای آنان کدام بود؟
 (۱) مورد حمایت محبوبه خسرو که شیرین نام داشت قرار گرفتند.
 (۲) به دلیل روابط حسنه با امپراتور روم تعدادی از آنان به روم مهاجرت کردند.
 (۳) روحانیان زردشتی در این دوره قدرت چندانی نداشتند که بتوانند با عیسویان مخالفت کنند.
 (۴) آنان به آزادی دینی نائل شدند ولی حق نداشتند زردشتیان را به آئین خود دعوت کنند.

- ۹۰- موردی که در کتاب دینکرد به خسرو پرویز از پادشاهان ساسانی نسبت داده شده است، کدام می‌باشد؟
 (۱) به خاطر علاقه به شیرین زن محبوب خود، فرزند وی مردان شاه را جانشین خود نمود.
 (۲) با هجوم هر قل از امپراتوران روم به سرزمین ایران، فرمان تخریب کلیساها را در شهرهای مختلف را صادر کرد.
 (۳) به هوشیارترین موبدان دستور دادند تا تفسیری نو بر کتاب اوستا، به نگارش درآورد.
 (۴) در دوره وی قسمتی از ایوان کسری ویران شد و بعدها مورخان آن را از علائم سقوط این سلسله و فیروزی اسلام شمرده‌اند.

تاریخ اسلام:

- ۹۱- کدام مورد، از مهم‌ترین نتایج پایان جنگ احزاب پیغمبر(ص) با کفار قریش برای دشمنان اسلام بود؟
 (۱) بازرگانان مدینه، جای کفار را در تجارت در اختیار گرفتند.
 (۲) حشمت قریش، در دیده دیگر قبیله‌های شبه جزیره در هم شکست
 (۳) کفار قریش مجبور شدند پیمان صلح حدیبیه را با مسلمانان بپذیرند
 (۴) یهودیان بنی قریظه که با دشمنان اسلام متحد شده بودند از مدینه بیرون رانده شدند
- ۹۲- نخستین نماز جمعه را پیغمبر(ص) پس از هجرت به مدینه، در میان کدام قبیله برگزار کردند؟
 (۱) بنی زهره (۲) بنی محزوم (۳) بنی عامر بن لوی (۴) بنی سالم بن عوف
- ۹۳- با تأسیس مکتب مُرجئه در دوره حکومت امویان در سرزمین اسلامی، خلفای آن به کدام اقدام دست زدند؟
 (۱) آنان از این دسته برای توجیه ستمکاری‌های خود استفاده کردند.
 (۲) در مسائل گوناگون عقیدتی از آن به نفع خلافت استفاده کردند.
 (۳) با حمایت از آنان به مقابله با مکتب فکری معتزله میانه‌رو دست زدند.
 (۴) با حمایت این مکتب، خلفا در کوفه و بصره به کشتن مردم پارسا روی آوردند.
- ۹۴- وقتی علم طب از دست سریانی‌ها به دست مسلمانان افتاد، دانشمندان اسلامی به کدام روش روی آوردند؟
 (۱) اولین بیمارستان را در دوره هارون الرشید تأسیس کردند.
 (۲) نخستین تحقیقات را در مورد بیماری جذام انجام دادند.
 (۳) دائرةالمعارف‌های جامع طبی به وسیله مسلمانان تألیف گردید.
 (۴) رساله‌های علمی کوتاهی در مورد بیماری‌ها به رشته تحریر درآوردند.
- ۹۵- کدام مورد به یعقوب بن اسحق کندی از فلاسفه عرب نسبت داده شده است؟
 (۱) کتابی در تحریم منطوق به رشته تحریر درآورد.
 (۲) در زمینه تلفیق دین و عقل اهتمام فراوان به کار برد.
 (۳) در فلسفه، به اصلاح دنیا و ایجاد مدینه فاضله می‌اندیشید.
 (۴) درصدد برآمد تا فلسفه ارسطو را با حکمت افلاطون تطبیق کند.
- ۹۶- معرفت واقعی در طریقه صوفی، مبتنی بر کدام مورد می‌باشد؟
 (۱) از حق شروع می‌شود و هم به او ختم می‌شود.
 (۲) عقل فلسفی را تحقیر نمی‌کند و از آن حمایت می‌کند.
 (۳) از نظر آنان نجات فرد جز با لطف ربانی امکان ندارد.
 (۴) شعر را وسیله‌ای برای بیان اندیشه‌های حکمت‌آمیز می‌دانستند.

- ۹۷- مروان بن حکم از خلفای اموی در جنگ صفین که بین امام علی (ع) و معاویه روی داد، کدام روش را در پیش گرفت؟
- (۱) بر سر منصب خلافت با معاویه به جدال برخاست.
 - (۲) در این نبرد از همراهی معاویه خودداری کرد.
 - (۳) با یکپارچه کردن شام نفوذ خود را در این ناحیه گسترش داد.
 - (۴) وی از مخالفان درگیری قبایل و جنگ خانگی مسلمانان در دوران خلافت خود بود.
- ۹۸- کدام خلیفه اموی با رسیدن به قدرت، موالی را آزاد و در سپاه اسلام شرکت داد؟
- (۱) یزید بن ولید
 - (۲) هشام بن عبدالملک
 - (۳) عمر بن عبدالعزیز
 - (۴) سلیمان بن عبدالملک
- ۹۹- کدام مورد، از خطرناک‌ترین جنبش‌های مخالف مروان دوم در دوران خلافتش بود؟
- (۱) عباسیان در خراسان
 - (۲) عصبیان مردم سرزمین شام
 - (۳) قیام فلسطینی‌ها در برابر حکومت
 - (۴) قیام شیعیان در ناحیه طبرستان
- ۱۰۰- کدام مورد، یکی از اهداف مهم معزالدوله از پادشاهان آل بویه پس از تصرف بغداد و به دست گرفتن امور آن بود؟
- (۱) خلفای عباسی را دلیل و قدرت مذهبی آنان را سلب کند.
 - (۲) وی در گزینش خلیفه عباسی و برکناری او از مقام خلافت دخالت می‌کردند.
 - (۳) به سبب داشتن اندیشه سیاسی درخشان، باقی ماندن خلافت عباسی را در بغداد مناسب‌تر می‌دانست.
 - (۴) براندازی خلافت عباسی و ایجاد خلافتی شیعی به وسیله یکی از رهبران شیعه زیدی بود.
- ۱۰۱- حکومتی که به وسیله سامانیان در ماوراءالنهر ایجاد و در ایران گسترش یافت، دارای کدام خصوصیات مهم بود؟
- (۱) بسیاری از ترکان بت‌پرست به دست آنان مسلمان شدند.
 - (۲) گرایش‌های جدایی طلبانه ایرانی، از خلال احیای زبان و فرهنگ بیش از پیش نمودار شد.
 - (۳) آنان ابزار دست خلافت در سرکوب شورشیان به نفع خلافت شدند.
 - (۴) دوران آنان، با نهضت علمی و ادبی درخشانی در شهر بخارا همراه بود.
- ۱۰۲- کدام یک از امامان بزرگوار (ع)، در دوران خلافت هارون الرشید دستگیر و زندانی گردید؟
- (۱) امام موسی الکاظم (ع)
 - (۲) امام محمدباقر (ع)
 - (۳) امام جعفر صادق (ع)
 - (۴) امام حسن عسگری (ع)
- ۱۰۳- کدام مورد، عمده‌ترین دلیل سلطان ممالیک برای اتحاد با شاه اسماعیل صفوی بر ضد دولت عثمانی در دوره سلطان سلیم بود؟
- (۱) وحشت از تسلط و نفوذ عثمانی بر حرمین شریفین در حجاز
 - (۲) چون سلطان سلیم خواستار تابعیت ممالیک مصر به دولت عثمانی بود.
 - (۳) حمله به متصرفات ممالیک به علت پناه دادن به برخی شورشیان دولت عثمانی
 - (۴) تسلط عثمانی بر حرمین موفقیت جدیدی در رهبری دنیای اسلام در مقابل ممالیک مصر می‌شد.
- ۱۰۴- کدام مورد، یکی از عوامل اصلی سقوط دولت قدرتمند عثمانی است؟
- (۱) اعطای امتیاز کاپیتولاسیون به بیگانگان
 - (۲) فاصله گرفتن از راه و رسم دینی و الهی
 - (۳) فساد اداری و کارهای خودسرانه والیان در شهرها
 - (۴) مداخله کشورهای اروپایی در مورد اقلیت‌های مذهبی در بالکان

۱۰۵- سلطان عبدالحمید از امپراتوران عثمانی، در برابر نیروهای صهیونیستی و دولت‌های اروپایی حامی آن، کدام روش را در پیش گرفت؟

- ۱) در برابر اجازه مهاجرت یهودیان به سرزمین فلسطین مقاومت کرد.
 - ۲) به همراه کرومر حاکم بریتانیایی مصر از اسکان یهودیان سرباز زد.
 - ۳) از مهاجرت یهودیان به سینا که هرتزل رهبر تشکیلات یهودیان آن را «فلسطین المصریه» نامید جلوگیری کرد.
 - ۴) فرمان اخراج یهود از دیرسانت‌کاترین و ممانعت از بازگشت آنان را صادر کرد.
- ۱۰۶- با کوشش و تلاش کدام اندیشمندان شیعی، مکتب اخباریگری قم در اواخر قرن چهارم و اوایل قرن پنجم از بین رفت و به زوال مکتب اهل حدیث انجامید؟

- ۱) شیخ طوسی - شیخ مفید
 - ۲) کلینی - شریف مرتضی
 - ۳) شیخ مفید - شریف مرتضی
 - ۴) شیخ طوسی - شریف رضی
- ۱۰۷- سعدبن عباد به‌عنوان بزرگ انصار در جریان فتح مکه به‌وسیله سپاهیان اسلام، به کدام اقدام دست زد؟

- ۱) انصار را علیه مهاجران قریش تحریک کرد.
- ۲) شعار انتقام‌جویی از قریش را سر داد.
- ۳) به دلیل گفتگوی سخت و تند با مهاجران پیامبر(ص) وی را عزل کرد.
- ۴) برتری‌طلبی و اشراف‌گرایی مهاجران، نسبت به انصار را مورد تمسخر قرار داد.

۱۰۸- نخستین خلیفه عباسی که امام کاظم(ع) را به بغداد فراخواند و آن حضرت را به زندان سپرد، کدام است؟

- ۱) هادی عباسی
- ۲) هارون‌الرشید
- ۳) مهدی عباسی
- ۴) منصور عباسی

۱۰۹- کدام مورد، دلیل تنها گذاشتن زید به‌وسیله شیعیان در برابر بنی‌امیه و پراکنده شدن از دور وی بود؟

- ۱) وی مخالف سپردن مسند خلافت به علویان بود.
- ۲) به دلیل امامی بودن مجدالدوله، به مخالفت با وی برخاست.
- ۳) باوجود قیام علیه عباسیان، حکومت آنان را غاصبانه تلقی نمی‌کرد.
- ۴) خلافت شیخین را مشروع شمرد و هرگونه طعن و لعن بر آنان را جایز نمی‌دانست.

۱۱۰- خواجه‌نصیرالدین طوسی شخصیت شاخص کلامی امامیه، در تألیف کتاب تجرید الاعتقاد، از کدام روش استفاده کرده است؟

- ۱) احیا کننده کلام امامی پس از دوران فترت می‌باشد.
- ۲) وی توانست یک نظام فراگیر کلامی را عرضه و پاسخگوی حملات متکلمان توانای مخالف باشد.
- ۳) با بهره‌گیری از دانش فلسفی خود به‌گونه‌ای بی‌سابقه شیوه‌ها و مبانی فلسفی را در مباحث کلامی به کار گرفت.
- ۴) بیشتر تلاش خود را در این کتاب به مباحث امامت و پاسخگویی به شبهات مخالفان در این زمینه، مصروف داشته است.

تاریخ ایران دوره اسلامی

۱۱۱- مهم‌ترین عاملی که باعث آمادگی سلطان سلیمان قانونی، برای آغاز مذاکرات صلح آماسیه، با شاه تهماسب صفوی گردید، کدام بود؟

- ۱) اتحاد کشورهای اروپایی برای مقابله با حملات سلطان عثمانی
- ۲) پناهنده شدن یکی از فرزندان وی با طرفدارانش به ایران
- ۳) شورش مردم ناحیه بالکان علیه امپراتور عثمانی با حمله وی به ایران
- ۴) اسیر شدن یکی از دوستان بسیار صمیمی وی به‌دست گشتی‌های صفوی

۱۱۲- از نخستین کشورهایی که پادشاه آن به شاه اسماعیل صفوی پیشنهاد اتحاد علیه سلطان عثمانی داد، کدام است؟

- (۱) لهستان (۲) اسپانیا (۳) پرتغال (۴) روسیه

۱۱۳- از مهم‌ترین امتیازاتی که شاه‌عباس اول به کارکنان کمپانی هند شرقی انگلیس برای جلب نظر اروپائیان برای توسعه تجارت داد، کدام است؟

- (۱) به آنان اجازه داد در اجرای مراسم مذهبی خود آزاد باشند.
 (۲) تجارت ابریشم را به‌جای بازرگانان ارمنی در اختیار آنان قرار داد.
 (۳) از عاملین کمپانی خواست با ارامنه در توسعه شبکه بازرگانی همکاری کنند.
 (۴) دست آنان را در تأسیس صومعه، برای طریقت‌های مختلف کاتولیک آزاد گذاشت.

۱۱۴- کدام اقدام زیر، به شاه سلطان حسین آخرین پادشاه سلسله صفوی نسبت داده شده است؟

- (۱) ترغیب گردید تا فرمانی برای تغییر مذهب اجباری زرتشتیان صادر کند.
 (۲) به خواسته محمدباقر مجلسی، ارامنه وابسته به کلیسای ارمنی را مورد اذیت و آزار قرار داد.
 (۳) در دوره وی بیشترین فشار، ناشی از آزار مذهبی را سنیان کشور متحمل شدند.
 (۴) با حمایت شاه و افزایش مبارزه‌جویی علمای شیعی، سبب ریشه‌کنی زندقه در کشور گردید.

۱۱۵- ظهیرالدین بابر، در مقابل بازپس‌گیری قلمروش در ماوراءالنهر از ازبکان به‌وسیله شاه اسماعیل صفوی، کدام قول را به وی داد؟

- (۱) شهر سمرقند را در اختیار ایران قرار دهد.
 (۲) سکه به نام وی ضرب و نام او را در خطبه بیاورد.
 (۳) در جریان حمله شاه صفوی نیروی کمکی به یاری وی بفرستد.
 (۴) در آشتی دادن دو گروه متخاصم قزلباش و ایرانی وی را یاری دهد.

۱۱۶- فتحعلی شاه قاجار، بعد از امضای عهدنامه فین‌کن‌اشتاین، برای آنکه صمیمیت خود را نسبت به ناپلئون ابراز نماید، به کدام اقدام دست زد؟

- (۱) عسگرخان افشار ارومی را برای اجرای قرارداد به اردوی ناپلئون فرستاد.
 (۲) جزیره خارک را با تمام امکانات، در اختیار ژنرال گاردان برای تعلیم سپاه ایران قرارداد.
 (۳) با احضار سفیر خود از بمبئی دستور داد تا کلیه انگلیسی‌ها را از خاک ایران بیرون کنند.
 (۴) به خواسته ناپلئون حاضر شد قراردادی با روسیه درباره صلح در پاریس منعقد سازد.

۱۱۷- نخستین فردی که افکار و آراء سیاسی و اجتماعی خود را بی‌پروا برای خدمت به کشور خود و کشورهای اسلامی ابراز می‌کرد، کدام بود؟

- (۱) قائم‌مقام فراهانی
 (۲) میرزا تقی‌خان امیرکبیر
 (۳) عباس میرزای ولیعهد
 (۴) سید جمال‌الدین اسدآبادی

۱۱۸- یکی از شرایط عجیب وام دولت روسیه به ایران، در دوره مظفرالدین‌شاه برای تأمین مخارج سفر شاه و همراهانش به اروپا، کدام است؟

- (۱) نباید امین‌السلطان که از حامیان دولت انگلیس است ویرا در این سفر همراهی کند.
 (۲) دولت ایران نباید گمرکات فارس و خلیج‌فارس را در اختیار دولت انگلستان قرار دهد.
 (۳) ایران باید به هر طریق ممکن نفوذ روحانیون را از دستگاه سلطنت قطع و یا حداقل تضعیف کند.
 (۴) ایران تا زمانی که بدهی خود را به آن دولت نپرداخته است حق ندارد بدون رضای دولت روسیه از یک کشور خارجی وام دریافت کند.

۱۱۹- کدام مورد، به حاج محسن خان مشیرالدوله و دوره وزارت وی نسبت داده شده است؟

- (۱) به دستور وی بانک شاهی از چاپ و انتشار اسکناس برای هریک از شهرستان‌های ایران خودداری کرد.
- (۲) اولین وام استقراضی برای مسافرت شاهان قاجار را، برای مسافرت به خارج، از بانک شاهنشاهی دریافت کرد.
- (۳) به وسیله ایادی خود حق سرکشی و نظارت دولت ایران را بر امور اسکناس لغو، و مقدرات و مبادلات پولی را درست در اختیار بانک شاهی قرارداد.

(۴) واگذاری کامل حق انحصاری چاپ و نشر اسکناس با پشتوانه ۳۰ درصد به بانک‌شاهی از اقدامات وی می‌باشد.

۱۲۰- تولید کاغذ از مازاد پارچه بر اساس نمونه چینی، پس از نبرد طراز توسط اسرای چینی به کدام شهر آورده شد، و

به تدریج در سراسر ایران گسترش یافت؟

- (۱) هرات
- (۲) بخارا
- (۳) سمرقند
- (۴) نیشابور

۱۲۱- یکی از مهم‌ترین اقدامات دولت مستوفی‌الممالک در دوره پنجم مجلس شورای ملی، کدام است؟

- (۱) کابینه خو را با شرکت سردار سپه، دکتر مصدق و ذکاء الملک ... به احمدشاه معرفی کرد.
- (۲) در جلسه علنی مجلس نطق مهمی ایراد کرد و به قول (عشقی شاعر) مشت همه را واگرد و سپس کنار رفت.
- (۳) استعفای خود را از وزارت، تلگرافی به احمدشاه که در خارج از کشور بود اطلاع داد و سردار سپه قدرت را در دست گرفت.
- (۴) انتخاب یکی از دو نفر، یعنی احمدشاه و سردار سپه و تقویت و پشتیبانی از کسی که برگزیده است، تصمیم قاطعی اتخاذ کند.

۱۲۲- کدام مورد، در دوره امویان به وسیله اعراب در مورد بزرگان ایران انجام می‌گرفت؟

- (۱) از آنان، در مسئولیت‌های اداری به‌عنوان مشاور استفاده کردند.
- (۲) با تحقیر به آنان می‌نگریستند و در دوران تشنجات سیاسی، آشکارا به آنان ناسزا می‌گفتند.
- (۳) با کمک آنان نجبای ایران نگذاشتند، احساس تعلق به قومیت ایرانی از بین بروید.
- (۴) تغییر تدریجی در ساختار اجتماعی ایران، از جمله در خراسان، در میان نجبای ایرانی به وجود آوردند.

۱۲۳- عمیق‌ترین و خطرناک‌ترین قیام علیه سلطه عباسیان در ایران، کدام بود؟

- (۱) شورش هاشم‌بن حکیم (المقنع)
- (۲) حمزه‌بن عبدالله (آزرک)
- (۳) یوسف‌بن ابراهیم (یوسف البرم)
- (۴) یحیی‌بن عبدالله‌بن حسن علوی

۱۲۴- با کدام اقدام سامانیان در مورد سبکتکین، باعث اصلی ترقی و پیشرفت اولین سلسله ترک در شرق عالم اسلامی شدند؟

- (۱) حکومت خوارزم و نواحی اطراف آن را به وی سپردند.
- (۲) نواحی جنوبی قلمرو خویش را در اختیار وی قرار دادند.
- (۳) با استخدام وی در دربار خود ترقی و پیشرفت وی را تضمین کردند.
- (۴) با انتخاب وی به فرماندهی سپاه، برای سرکوب شورش اعراب خراسان، ترقی وی را ممکن ساختند.

۱۲۵- با تصرف کدام شهر، نخستین تهاجم غیرمستقیم آل بویه بر ضد دولت سامانیان آغاز گردید؟

- (۱) بخارا
- (۲) نیشابور
- (۳) ری
- (۴) سمرقند

۱۲۶- مهم‌ترین اقدام سلطان محمدخوارزمشاه در مورد خلیفه عباسی «الناصرالدین الله»، در مخالفت با وی کدام است؟

- (۱) با گرفتن فتاوی از علما، خلیفه را معزول و نام او را از سکه و خطبه انداخت.
- (۲) برای برکنار وی از خلافت به بغداد لشکرکشی کرد ولی در این راه موفق نبود.
- (۳) شیخ مجدالدین بغدادی را که از حامیان خلیفه بود در خوارزم به قتل رسانید.
- (۴) یکی از اهداف وی مانند سلاطین آل بویه آن بود که، خلیفه را دست نشانده خود نماید.

۱۲۷- درخواست المستنصر بالله، ماقبل آخرین خلفای عباسی از جلال‌الدین خوارزمشاه، که خلاط را در محاصره داشت کدام بود؟
 (۱) خواستار جلوگیری از قتل عام مردم خلاط به وسیله سپاهیان جلال‌الدین شد.
 (۲) درخواست کرد نام خلیفه را در خطبه‌ها ذکر نماید ولی جلال‌الدین تقاضای وی را نپذیرفت.
 (۳) از سلطان خوارزم خواست به منطقه جبال که عمادالدین بن هزار پادشاه آن بود حمله کند.
 (۴) نام خلیفه را در ممالک اسلامی که پدرش از خطبه حذف کرده بود ذکر نمایند و جلال‌الدین تقاضای وی را نپذیرفت.

۱۲۸- به کدام یک از امیران معروف آل مظفر به وسیله مردم باذوق و بذله‌گوی شیراز، پادشاه محتسب گفته می‌شود؟

- (۱) شاه محمود
 (۲) سلطان زین‌العابدین
 (۳) امیر مبارزالدین
 (۴) جلال‌الدین شاه شجاع

۱۲۹- یکی از بزرگترین اصلاحات غازان از پادشاهان ایلخانی در ایران، کدام است؟

- (۱) در خصوص اثبات مالکیت بایع قبل از بیع بود.
 (۲) ترتیب امر مرافعات و انتخاب قضات و شهود و نظم معاملات عرفی بود.
 (۳) برای لشکریانی که خدمت نزدیک می‌کردند وجه معاش معین کرد و هر سال میزان آن را بالا می‌برد.
 (۴) در محل شام تبریز که شنب غازان خوانده شد، قبه‌ای ساخت که از عجایب ابنیه اسلامی و بزرگترین و عظیم‌ترین قبه بود.

۱۳۰- آخرین شاعر قصیده‌سرای بعد از مغول، که دارای غزلیات لطیف می‌باشد، کدام است؟

- (۱) همام تبریزی
 (۲) عصار تبریزی
 (۳) سلمان ساوجی
 (۴) اوحدی مراغه‌ای

زبان انگلیسی:

PART A: Grammar and vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentences. Then mark the answer on your answer sheet.

- 131- We ----- chicken soup so the kitchen was still hot and steamy when she came in.
 1) made 2) have made 3) was making 4) had been making
- 132- I recommend that my son ----- his lessons as soon as possible.
 1) enjoy studying 2) enjoy to study 3) enjoys studying 4) enjoys to study
- 133- I enjoyed reading the story. It was rather sad, ----- .
 1) also 2) whereas 3) though 4) as well as
- 134- You can see the signs of tiredness in the face of people ----- the conference.
 1) attended 2) attending 3) who attending 4) that they attended
- 135- Until people realize that they have to develop new skills, there's no way the economy can improve, ----- ?
 1) is there 2) can it 3) can't it 4) isn't there
- 136- The judge said that those prepared to ----- in crime must be ready to suffer the consequences.
 1) engage 2) transfer 3) involve 4) undertake
- 137- They were questioned about their attitudes on a/an ----- of subjects from politics to astrology.
 1) belief 2) norm 3) experience 4) range

- 138- Interest rates have hardly changed at all over the last six months, and I think they will continue to remain ----- .
 1) worthless 2) steady 3) irrelevant 4) disturbing
- 139- Visibility depends ----- upon the concentration of dust particles in the air.
 1) chiefly 2) rapidly 3) suitably 4) instantly
- 140- We have to face the fact that there has been a statistically ----- increase in health problems among people living near these industrial plants.
 1) elusive 2) reluctant 3) stationary 4) significant

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passages and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

PASSAGE 1:

The first war in the caliphate of Ali, which is called the Battle of the Camel, was caused by the unfortunate class differences created during the period of rule of the second caliph as a result of the new socio-economic forces which caused an uneven distribution of the public treasury among members of the community. When chosen to the caliphate, Ali divided the treasury evenly as had been the method of the Holy Prophet, but this manner of dividing the wealth upset Talhah and Zubayr greatly. They began to show signs of disobedience and left Medina to Mecca with the alleged aim of making the pilgrimage. They persuaded the "Mother of the Faithful", A'ishah, who was not friendly with Ali to join them and in the name of wanting to revenge the death of the third caliph, they began the bloody Battle of the Camel. This was done despite the fact that this same Talhah and Zubayr were in Medina when the third caliph was besieged and killed but did nothing to defend him. Furthermore, after his death they were the first to pay allegiance to Ali on behalf of the immigrants as well as on their own. Also, the "mother of the faithful", A'ishah did not show any opposition to those who had killed the third caliph at the moment when she received the news of his death. It must be remembered that the main instigators of the disturbances that led to the death of the third caliph were those companions who wrote letters from Medina to people near and far inviting them to rebel against the caliph, a fact which is repeated in many early Muslim histories.

- 141- This passage is mainly about ----- .
 1) Imam Ali's method of rule
 2) the death of third caliph and its consequences
 3) Talhah and Zubayr, the opponents of Imam Ali
 4) the main cause of starting the Battle of the Camel
- 142- Talhah and Zubayr left Medina to Mecca to ----- .
 1) make the pilgrimage 2) begin the bloody War of the Camel
 3) join the mother of the faithful 4) revenge the death of the third
- 143- After the death of third caliph, Talhah and Zubayr started to support Ali ----- .
 1) by the force of A'ishah
 2) because people near and far wanted them to do this
 3) both on their own and as immigrants' representatives
 4) because of the disturbances happening at that time

- 144- **The new socio-economic forces** ----- .
 1) led to an inappropriate class differences
 2) took place during the rules of three caliphs
 3) distributed the public treasury among special groups of the community
 4) caused the method of the Holy Prophet to be continued in the society
- 145- **The word "instigators" in line 15 means** ----- .
 1) centers 2) followers 3) protectors 4) motivators

PASSAGE 2:

Islam has legitimized and approved rational thought as a part of religious thought. Rational thought in its Islamic sense provides intellectual demonstrations of the validity of the external aspect of the Qur'an as well as of the definitely established sayings of the Prophet and his noble Household.

Intellectual proofs are of two kinds: demonstration and dialectic. Demonstration is a proof whose premises are true even if they be not observable or evident. In other words, it is a proposition which man comprehends by necessity through his God-given intelligence. This type of thought is called rational thought; and in case it concerns universal problems of existence it becomes known as philosophical thought.

Dialectic is a proof all or some of whose premises are based on observable and certain data, as for example the case of believers in a religion for whom the common practice is to prove their religious views within that religion by appealing to its certain and evident principles.

The Holy Qur'an has employed both these methods and there are many verses in the Holy Book attesting to each type of proof. First of all, the Qur'an commands free investigation and meditation upon the universal principles of the world of existence and the general principles of cosmic order, as well as upon more particular orders. Secondly, the Qur'an has commanded man to apply dialectical thought, which is usually called theological discussion with the aim of manifesting the truth without contention and by men who possess the necessary moral virtues.

- 146- **The rightness of external aspect of the Qur'an is** ----- .
 1) a sign for validating the rational thought
 2) a feature of legitimizing the prophacy of the Prophet
 3) approved through intellectual proofs provided by rational thought
 4) established by sayings of the Prophet and his noble Household
- 147- **Which sentence, according to the passage, is NOT true?**
 1) Rational thought is a sub-branch of religious thought.
 2) Philosophical thought is usually called God-given intelligence.
 3) Dialectic is a proof whose premises are based on evident data.
 4) Demonstration and dialectic are two types of intellectual proofs.
- 148- **You can infer from the passage that the questions about the origin and end of the world and of the man are answered through** ----- .
 1) general principles 2) universal principles
 3) philosophical thought 4) demonstration proofs
- 149- **The phrase "attesting to" in paragraph 4 line 15 can be substituted by** ----- .
 1) confirming 2) forming 3) completing 4) belonging

150- It's stated in the passage that revealing the truth can be done ----- .

- 1) by combining philosophical and theological thoughts
- 2) by comprehending the commands and verses of Holy Book
- 3) through investigating the principles of the world of existence and those of cosmic order
- 4) through applying theological discussion by men having the moral virtues